

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 25 Şubat 2014

Sayı: 1296

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Balıkesir İli'nin Bandırma İlçesi'nde yer alan Manyas Kuş Gölü kuraklık nedeniyle tehlike altındadır. Bir çok doğal güzele ve ciddi bir hayvan ve bitki çeşitliliğine ev sahipliği yapan Manyas Kuş Gölü'nün problemlerinin çözüm yollarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

H. Hüseyin
Hüseyin Güven
İzmir MV

Ali ŞARBA
Cecelale MV

Haluk Ahmet GÜMÜŞ
Balıkesir Milletvekili

Mehmet Ali Edipoğlu
Hatay MV

Ali Demircan
Adana MV

Haluk Eriçkan
Bembel MV

Ali Haydar ÖNER
Isparta MV

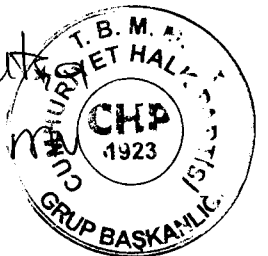
Hakan ÖREN
Manisa MV

Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli MV

Rahmi Aydın TÜRKELİ
İzmir MV
Aydın MV

Mehmet Tural
Diyarbakır MV

Mehmet Seber
Gaziantep MV
Ali Serindar
Gaziantep MV
Namık Hacıoğlu
Balıkesir MV

1296. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

GEREKÇE

Manyas Kuş Gölü Balıkesir İli'nin Bandırma İlçesi sınırları içinde ve Marmara Denizi'nin güneyinde, Uludağ ile Biga Yarımadası arasında uzanan bir çöküntü alanında yer almaktadır. Bu çöküntünün tabanını Kuş ve Uluabat Gölleri ve bu göllerin çevresinde yer alan geniş ovalar, kenarlarını ise yüksek dağ ve yaylalar oluşturmaktadır. Doğu batı doğrultusunda uzanan gölün uzunluğu 20 km., genişliği ise 14 km.dir.

Kıyı kesimleri genellikle sazlık olan Manyas Kuş Gölü'nün tümü biyolojik çeşitlilik açısından önemli olmasına karşın, Sığırcı, Kocasu ve Mürvetler sularının göle karıştığı noktalarda oluşan deltalar su kuşları habitatı olarak ayrı bir öneme sahiptir. Bu deltalardan Sığırcı Deltası, su basar söğütlük yapısı ve sahip olduğu ornitolojik önem nedeniyle 1959 yılında Kuş Cenneti Milli Parkı olarak ilan edilmiştir.

Göl suları doğudaki Karacabey Ovası'nın sulanmasında kullanılmaktadır. Yağışlı dönemlerde kıyı ötesindeki tarım arazilerinin taşkın suyu altında kalmasını önlemek ve gerektiğinde gölü bir rezervuara dönüştürmek amacıyla güney – güneybatı sahilleri boyunca seddeler oluşturulmuş, Karadere çıkışına da iki adet regülatör inşa edilmiştir.

Yaygın ismiyle 'Manyas Kuş Cenneti' Türkiye'nin en önemli su kuşu üreme ve konaklama alanlarından biridir. Alanda önemli sayıda küçük karabatak, tepeli pelikan, gece balıkçılı, alaca balıkçıl ve kaşıkçı üremektedir. Yıl boyunca çok sayıda karabatak bulunurken, tepeli pelikan ve dikkuyruk da kışın düzenli olarak görülmektedir. Göç sırasında geçen ak pelikanlar genellikle gölde konaklarlar. Milli Park'ta koloniler halinde üreyen türler arasında karabatak, küçük ak balıkçıl, gri balıkçıl ve çeltikçi sayılabilir.

Sulama suyu sağlamak amacıyla Devlet Su İşleri, 1970'li yıllardan başlayarak Kuş Gölü'nü bir baraj gölüne çevirmiştir. 1978 yılında DSİ Manyas Projesi'ne başlarken gölün su rejiminin bozulmayacağını taahhüt etmiş, ancak 1992'de güney ve güneybatı kıyılarındaki toplam 31 kilometre uzunluğundaki seddelerin; 1994'te de Ergili Regülatörü'nün de devreye girmesiyle birlikte gölün doğal hidrolojik işleyişinde bozulmalar gözlemlenmiştir. DSİ Genel Müdürlüğü ile Milli Parklar Av Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü arasında 1995 yılında bir protokol yapılmış, bu protokolün uygulanması sonucunda hidrolojik seviyeler ay bazında düzenlenerek eski doğal işleyişine getirilmiştir. 2001 yılından sonra su rejimi sorunu tam olarak ortadan kalkmıştır.

Kirlilik ve bilinçsiz avlanma da ciddi sorunlar arasındadır. Ancak bu yıl itibarıyla esas problem kuraklık sonucu suların ciddi biçimde çekilmesi olarak gözlemlenmiştir. Her yıl ocak ayında 3 metre derinlikteki göl suları içinde yer alan pelikan yuvaları ve diğer göçmen kuşların kuluçkaya yattıkları söğüt ağaçları suların 200 metre çekilmesi nedeniyle karada kalmıştır.

Göl civarı köylerde yaşayan vatandaşlarımızın aktardıklarına göre, geçtiğimiz yıl ve bu yıl beklenen yağışın olmaması ve göldeki kapakların açılması nedeniyle su seviyesi ciddi şekilde düşmüş durumdadır. Beklenen yağmurun yağmaması halinde göldeki doğal yaşam ve tarım sektörünün tehdit altında olduğu açıktır.

Tüm bu sorunların yanında geçtiğimiz günlerde Manyas Gölü'ne kıyısı bulunan Hamamlı Köyü sahillerinde milyonlarca balık ölere kıyıya vurmuştur. Bu tablonun da yine gölün su seviyesinin düşüklüğü ve gölün su rejiminin yeterince ayarlanamamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Balıkların yumurtlama dönemi için girdikleri koylarda su seviyesinin düşmesi sonucu öldükleri bu duruma da kuraklık ve Ergili regülatör kapaklarının açık olması nedeniyle mevcut suyun denize gitmesinin neden olduğu genel yargıdır. Bu nedenle regülatör kapaklarının açılıp su bırakımını yöneten ilgili birimin milli park statüsünde bir alanda ve gölün diğer yerlerinde doğal hayatın dengesine ve sürdürülmesine yönelik donanımlarının yeterli olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

Tüm bu nedenlerle Manyas Kuş Gölü'nde yaşanan kuraklık ve su çekilmesi konusunda Meclis Araştırması açılması gerekli görülmüştür.

